

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 131

van **KARL VANLOUWE**

datum: 30 januari 2024

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Indonesisch bestuur in West-Papoea - Stand van zaken

West-Papoea is de westelijke helft van het eiland Nieuw-Guinea en vormt een onderdeel van Indonesië. Die aanhechting bij Indonesië vond plaats na een referendum in 1969, nadat Indonesië de regio al sinds 1963 met goedkeuring van de VN bestuurde. Eerder vormde de regio een Nederlandse kolonie. Het referendum van 1969 vond op zijn minst onder dubieuze omstandigheden plaats. In de praktijk werd stemrecht voorbehouden aan zo'n 1000 door Indonesië aangeduide vertegenwoordigers. De interesse van Indonesië in de regio valt ongetwijfeld in grote mate te verklaren door de aanwezigheid van een grote goudmijn, alsook door latere ontdekkingen van kostbare mineralen.

Intussen bestaat er in West-Papoea grote onvrede over het Indonesische bestuur. Die onvrede culmineerde in 2014 in de oprichting van de United Liberation Movement for West Papua (ULMWP), een fusie van de drie onafhankelijkheidsbewegingen van West-Papoea. Sinds 2021 heeft de ULMWP een regering in ballingschap gevormd die tracht de aandacht van de internationale gemeenschap op de situatie in West-Papoea te vestigen. Meer bepaald brengen ze de aanhoudende mensenrechtenschendingen door het Indonesische bestuur in West-Papoea onder de aandacht. De groep International Parliamentarians for West Papua (IPWP) spreekt van "extreme mensenrechtenschendingen waarbij 5000 burgers om het leven kwamen".

Op 1 maart 2022 kaartten ook experts van de VN de situatie aan. Ze vermeldde onder andere aanhoudend misbruik tegen de inheemse bevolking, zoals kindermoorden, verdwijningen en foltering. De experts riepen op tot humanitaire toegang tot de regio en maanden de Indonesische regering ook aan tot een volledig en onafhankelijk onderzoek. Verscheidene leden van de internationale gemeenschap gaan verder en steunen een onafhankelijk VN-onderzoek. Landen als het VK, Nederland, Spanje, Australië en Nieuw-Zeeland steunen een dergelijk initiatief. Ook Baskenland sprak zich ervoor uit.

Gelet op de brede internationale steun, graag een antwoord op de volgende vragen:

1. Hoe evalueert de minister-president de mensenrechtenschendingen begaan door het Indonesische bestuur tegen de inheemse bevolking van West-Papoea?
2. Steunt de minister-president een onafhankelijk VN-onderzoek ter plaatse?
3. Zal de minister-president de Federale Regering aanmanen om zich internationaal en binnen de gremia van de VN uit te spreken voor een onafhankelijk VN-onderzoek ter plaatse?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 131 van 30 januari 2024

van **KARL VANLOUWE**

1. Het conflict in West-Papoea is een van de vele vergeten conflicten, en verdient zoals u terecht stelt meer aandacht van de internationale gemeenschap.

Zoals u aangeeft luidden verschillende speciale rapporteurs van de Verenigde Naties de alarmbel, en is volgens hen de situatie dramatisch. Ik ben dus net zoals u bezorgd over de situatie. Het zal u daarnaast niet verbazen dat ik het zelfbeschikkingsrecht van volkeren hoog in het vaandel draag.

2. Het lijkt me inderdaad belangrijk dat onafhankelijke onderzoekers van de Verenigde Naties zich over deze zaak kunnen buigen en vrij bezoek kunnen brengen op het terrein om met alle betrokkenen te spreken. Tijdens de laatste doorlichting van Indonesië in de Mensenrechtenraad in kader van de Universele Periodieke Evaluatie nam Indonesië enkel akte van de aanbevelingen ter zake over een VN-bezoek, en aanvaardde ze deze aanbeveling dus niet, wat ik betreurt.
3. Ik zal mijn diensten inderdaad de opdracht geven om contact op te nemen met de federale diplomatie om hen in te lichten over de Vlaamse steun voor een onafhankelijk VN-onderzoek. Mijn diensten zullen met aandrang vragen belang te hechten aan de mensenrechtensituatie in Indonesië, met inbegrip van West-Papoea.